

**ข้อมูลพื้นฐานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
จังหวัดเพชรบูรณ์**

ชื่อโครงการ : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมหลัก : ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลวังชมพู

หน่วยดำเนินการ : องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมพู ตำบลวังชมพู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบทอดงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชการที่ ๙ ทรงอนุรักษ์ต้นยางนา ตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรงดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ และดำเนินการเป็นธนาคารพืชพรรณ โดยได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และจัดสร้างธนาคารพืชพรรณขึ้นในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมา โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืชที่มีแนวโน้มว่าใกล้สูญพันธุ์ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การนำพันธุ์พืชที่รวบรวมเพาะปลูก และรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทางกายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน การอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช โครงการศึกษาประเมินพันธุกรรมพืชในด้านต่างๆ ให้ทราบองค์ประกอบ คุณสมบัติ และการใช้ประโยชน์พืชพรรณ การจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชด้วยคอมพิวเตอร์ การวางแผน และพัฒนาพันธุกรรมพืชระยะยาว ๓๐ - ๕๐ ปี และกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ เยาวชน บุคคลทั่วไป ให้มีความเข้าใจตระหนักในความสำคัญ เกิดความปิติ และสำนึกที่จะร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ พืชพรรณของไทยให้คงอยู่เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าประจำชาติสืบไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การสำรวจค้นคว้า และวิจัยตามหลักวิทยาการสมัยใหม่เกี่ยวกับพฤกษศาสตร์

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ

ตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ สามารถทำให้คนไทยได้ทราบถึงคุณค่าประโยชน์ของพืชพรรณหลายชนิดซึ่งบางชนิดเป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีการนำมาใช้ประโยชน์ แต่ขาดการดูแลรักษา จนปริมาณลดลง และเกือบสูญพันธุ์จากถิ่นกำเนิด พืชบางชนิดมีมาช้านาน แต่มิได้เป็นที่ล่วงรู้ถึงคุณค่าประโยชน์ จนอาจถูกละเลย หรือถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย

ดังนั้นเพื่อเป็นการดำเนินงานตามพระราชดำริและส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรทางพันธุกรรมพืชที่สำคัญ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมพู ได้สนองแนวพระราชดำริเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จัดทำโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

การดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลวังชมภู ปกป้องพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวม พันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู ได้ร่วมประชุมรับทราบการดำเนิน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เห็นพ้องต้องกัน ในการดำเนินกิจกรรมตามศักยภาพความพร้อม เพื่อเป็นฐานทรัพยากรในการพึ่งตนเองสู่เศรษฐกิจ พอเพียง เกิดประโยชน์แก่ชุมชนตำบลวังชมภูอย่างยั่งยืน

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อสนองพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
- (๒) เพื่อดำเนินงานปกป้องพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น (นอกจากพันธุกรรมพืชแล้ว ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมต่างๆ)
- (๓) เพื่อปกป้องพันธุกรรมต้นยางนา ที่มีอายุ ๓๐๐ กว่าปี และพันธุ์พืชต่างๆ ในบริเวณวัดช้างเผือก หมู่ที่ ๗ บ้านยางหัวลม ตำบลวังชมภู ให้คงอยู่

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

- ☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

- ☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่ในวัดช้างเผือก หมู่ที่ ๗ บ้านยางหัวลม ตำบลวังชมภู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู จำนวน ๙๙ คน
- ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นคณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๐ คน
- ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นประชาชนผู้สนใจ จำนวน ๑๐ คน
- หมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๑ หมู่บ้าน

๓.๒ ผู้มีส่วนได้เสีย

ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๘๐ ครอบครัว

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	แผนปี ๒๕๖๔	หมายเหตุ
๑. มีฐานทรัพยากรท้องถิ่น	หมู่บ้าน	๑	
๒. เก็บรวบรวมพันธุ์พืช	ชนิด	๕๐	

๔.๒ ผลผลิต

- (๑) มีฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน ๑ หมู่บ้าน
 (๒) เก็บรวบรวมพันธุ์พืช จำนวน ๕๐ ชนิด

๔.๓ ผลลัพธ์

- (๑) ได้สนองพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 (๒) ได้ดำเนินงานปกป้องพันธุ์กรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น

๔.๔ ผลกระทบ

เชิงบวก

- (๑) ได้รับทราบข้อมูลพื้นฐานของตำบล เพื่อเป็นข้อมูลนำไปพัฒนาตำบลให้มีความยั่งยืนตลอดไป
 (๒) มีการเก็บรวบรวมพันธุ์พืชเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในอนาคต

เชิงลบ

-ไม่มี-

๕. แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค.๖๓	ม.ค.-มี.ค.๖๔	เม.ย.-มิ.ย.๖๔	ก.ค.-ก.ย.๖๔
๑.กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช	←→			
๒.กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช	←→		←→	
๓.กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช				←→

๑. กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช

- การทำขอบเขตพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช
- การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพืช
- การสำรวจ ทำรหัสพืช และค่าพิกัดของทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ นอกเหนือจากพันธุ์กรรมพืช
- การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
- สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปลูกรักษาทรัพยากรในพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล

๒. กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

-การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในพื้นที่

- การเก็บพันธุ์กรรมทรัพยากร ตัวอย่างในพืช เมล็ด ต้นพืชมีชีวิต และทรัพยากรอื่นๆ

๓. กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช

- การปลูกรักษาต้นพันธุ์กรรมพืชในลักษณะป่าพันธุ์กรรมพืช
- การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์
- การปลูกพืชในพื้นที่สาธารณะ

๖. วิธีการดำเนินงาน

☒ ดำเนินการเอง

☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการ	งบประมาณ
๑. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ในการออกสำรวจเก็บข้อมูล และการเก็บรักษาพันธุ์กรรมพืช	๓,๐๐๐
๒. ค่าตอบแทนผู้ออกสำรวจเก็บข้อมูล	๑๖,๕๕๐
๓. ค่าป้ายไวนิลโครงการ	๔๕๐
รวมทั้งสิ้น	๒๐,๐๐๐

หมายเหตุ ทุกรายการล้วนเฉลี่ยจ่ายได้

๘. ความพร้อมของโครงการ

๘.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายและสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสมและคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๘.๒ รูปแบบรายการ/แผนการปฏิบัติงาน

- ☒ มีและสมบูรณ์
- ☐ มี แต่ยังไม่สมบูรณ์
- ☐ ไม่มี

๘.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ☐ ทั้งหมด ☒ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ ☐ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
- ☒ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ ☐ มีประสบการณ์สูง
- ☒ มีประสบการณ์ปานกลาง
- ☐ ไม่มีประสบการณ์

๘.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๘.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๙. วิธีการบริหารจัดการหรือดูแลและบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

มอบหมายให้คณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลวังชมพู บริหารจัดการ

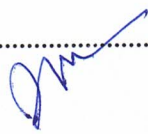
๑๐. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวนงลักษณ์ ดั่งคำจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ

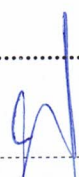
ความเห็น.....

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางปัญญญาณ์ แท้ไช)
หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู

ความเห็น.....

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายพนิต จันท์เที่ยง)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู

ความเห็น.....

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายพิรุณ โนมอุปฮาด)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู

ความเห็น.....

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(นายชัยอนุชิต ม่วงน้อยเจริญ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู

ตารางการสรุปโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ลำดับ	ชื่อโครงการ/งาน	เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	งบประมาณ (บาท)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยดำเนินการ
๑	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	กลุ่มเป้าหมาย - ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู จำนวน ๙๙ คน - ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นคณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๐ คน - ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นประชาชน ผู้สนใจ จำนวน ๑๐ คน - หมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๑ หมู่บ้าน วัตถุประสงค์ (๑) เพื่อสนองพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (๒) เพื่อดำเนินงานปกป้องพันธุกรรมพืช สืบสวนเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น (นอกจากพันธุกรรมพืชแล้ว ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมต่างๆ) (๓) เพื่อปกป้องพันธุกรรมต้นยางนา ที่มีอายุ ๓๐๐ กว่าปี และพันธุ์พืชต่างๆ ในบริเวณวัดช้างเผือก หมู่ที่ ๗ บ้านยางหัวลม ตำบลวังชมภู ให้คงอยู่	๒๐,๐๐๐	(๑) ได้สนองพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (๒) ได้ดำเนินงานปกป้องพันธุกรรมพืช สืบสวนเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปกป้องรักษาทรัพยากรท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์